

MANIFEST ODRŽIVOG POSLOVANJA

ESG—koji se odnosi na rizike, uticaje i prilike u vezi sa faktorima životne sredine, socijalnih pitanja i upravljanja, u poslednjih nekoliko godina, postaje sve prihvaćeniji među kompanijama i investitorima. Ovaj rastući fokus naglašava ulogu koju korporativni sektor ima u doprinosenju održivom razvoju.

Značajne regulatorne inicijative na lokalnom, evropskom i globalnom nivou imaju za cilj da preoblikuju dinamiku tržišta stavljući u fokus smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu i ljudе. Mnoge od trenutno obavezujućih regulativa potiču iz dugotrajnih najboljih praksi i dobrovoljnih standarda koji su se široko primenjivali godinama. Kao rezultat toga, kompanije mogu iskoristiti svoje prethodno iskustvo u upravljanju pitanjima održivosti, ali moraju imati u vidu okruženje koje stalno evoluira i zahteva kontinuirano unapređenje.

Širok spektar javnih politika koje se odnose na održivo finansiranje, cirkularnu ekonomiju, odgovornost u lancu snabdevanja i akcije za klimu —bilo da su već usvojene ili su u procesu usvajanja— uvode nove zahteve kompanijama, naročito onima koje posluju na evropskom tržištu. Jedan deo ovih regulatornih nastojanja usmeren je na oblikovanje tržišta kapitala i kredita integracijom procena negativnih uticaja u investicione i kreditne odluke. Kako se regulatorni okviri nastavljaju razvijati, a očekivanja u vezi sa održivošću kod svih zainteresovanih strana postaju sve veća, tako će i ideo finansiranja direktno povezanog sa ESG merama i ciljevima znacajno rasti u narednim godinama, povećavajući pritisak na kompanije da ojačaju svoje ESG prakse.

Regulatori, takođe, podstiču kompanije da poboljšaju svoje korporativno izveštavanje o nefinansijskim informacijama kako bi zadovoljili potrebe investitora i drugih zainteresovanih strana. EU Direktiva o proceni stanja korporativne održivosti (CSDDD) teži da promoviše održivo i odgovorno korporativno ponašanje kroz čitave lance vrednosti, integrišući uticaje na ljudska prava i životnu sredinu u poslovne operacije i upravljanje. U međuvremenu, EU Direk-

tiva o izveštavanju o korporativnoj održivosti (CSRД) uvodi sveobuhvatne evropske standarde izveštavanja o održivosti (ESRS), sa ciljem poboljšanja ukupnog kvaliteta objavljenih ESG informacija. U Srbiji, postojeća praksa dobrovoljnog izveštavanja o ESG informacijama, utemeljena od strane poslovnih lidera, podržana je obaveznim zahtevima za nefinansijskim izveštavanjem prema Zakonu o računovodstvu, koji se primenjuje na velike kompanije sa više od 500 zaposlenih. Ipak, važno je posmatrati nefinansijsko/ESG izveštavanje i kao priliku za unapređenje transparentnosti i jačanje odnosa sa zainteresovanim stranama koje istovremeno pomaže kompanijama da identifikuju rizike i prilike i usmere svoje strategije održivosti.

Promene u poslovnom okruženju naglašavaju potrebu za izvanrednim liderima i kvalifikovanim stručnjacima ospozobljenim da se kreću kroz sve složenosti održivosti. Ovaj zahtev uključuje kombinaciju tehničkog stručnog znanja i sposobnosti upravljanja transformativnim promenama, uz prepoznavanje značaja ESG upravljanja. Da bismo postigli zaista održivu budućnost, neophodno je rešavati socijalne izazove zajedno sa pitanjima životne sredine i klimatskih promena, prepoznajući njihovu međusobnu zavisnost. Ove tri dimenzije održivosti su duboko povezane; zanemarivanje jedne može oslabiti napredak u drugima. Stoga je sveobuhvatan pristup koji istovremeno rešava ekološka, socijalna i ekonomska pitanja recept za podsticanje uravnotežene i trajne transformacije poslovanja i društva.

Iako je uobičajeno povezivati ESG sa rizicima, važno je napomenuti da postoji i mnoštvo prilika—u inovacijama, stvaranju zelenih radnih mesta i razvoju održivih tehnologija. Iskorišćavanje ovih prilika može dovesti do novih poslovnih modela i praksi koje ne samo da podržavaju održivost kada je u pitanju životna sredina, već takođe pokreću ekonomski rast, povećavaju konkurentnost i doprinose socijalnom blagostanju. Fokusiranjem na ove pozitivne aspekte, kompanije se mogu pozicionirati kao lideri u tranziciji ka održivoj ekonomiji.

OBAVEZUJEMO SE NA:

Verujući da biznis sektor može da ima vodeću ulogu u pokretanju ekonomskog rasta, istovremeno podstičući socijalnu inkluziju i koheziju i neugrožavajući životnu sredinu, ostajemo posvećeni:

- Podržavanju razvoja okvira javnih politika koje poboljšavaju i podstiču održive i odgovorne poslovne prakse.
- Uspostavljanju i promovisanju dijaloga između različitih zainteresovanih strana i sektora kako bismo adresirali najvažnije ekonomске, socijalne i teme u vezi sa životnom sredinom.
- Predstavljanju primera za dobre prakse korporativnog upravljanja i transparentnosti u svim aspektima poslovanja kroz promociju i primenu transparentnog izveštavanja o društvenim i uticajima na životnu sredinu, u skladu sa najboljim svetskim praksama.